

BIBLIOTECA PÚBLICA
SANT GREGORI
MIQUEL
MARTÍ
I POL

Recull de Premsa de la Vall del Llémena

Font: *El Punt Plana*: 47 Data: 08/10/11

Cultura **CRÍTICA** TEATRE

Excepcional Ricardo Bartís

08/10/11 02:00 - [JOAQUIM ARMENGOL](#)

Una imatge d'El Box, que transcorre en el gimnàs vell i atrotinat de l'exboxadora Maria Amelia 'La Piñata' Leguizamón (Mirta Bogdasarian), al centre de la foto. Foto: MANEL LLADÓ.

1

Hi ha, a l'Argentina, dos dramaturgs directors excepcionals: Mauricio Kartún i Ricardo Bartís, al voltant dels quals graviten una munió d'epígons magnífics, curiosament, més coneguts i aplaudits. Si alguna cosa té Temporada Alta és dreçar la mirada al conjunt sense oblidar-ne l'essència. Un exemple n'és *El box* de Bartís, segona part de la trilogia esportiva (falta *El fútbol*, encara per escriure), que va començar amb la desconcertant *La pesca*. El que fascina de Bartís és la seva inusual capacitat metafòrica.

A *El box* ens trobem al mig d'un vell gimnàs de parets blaves i escrostonades, guants de boxa arreu, un sac verd penjant, un telèfon ocios, armariets, pneumàtics, làmpades gairebé cegues, una mampara roja a una banda, dues escales –una, absurda–, retalls de diaris i fotografies d'Alí, prestatgeries a vessar de llibres i pols, una farmaciola i un escriptori amb sillonet blanc. És, de fet, l'habitatge matrimonial de l'expúgil comunista Amelia, i Aníbal, el demacrat relator de combats gerònics.

Maria Amelia *La Piñata* Leguizamón va ser una d'adolescent que es transvestia d'home per poder boxejar; fins que un dia, lamentablement, en un combat, comença a sagnar per dalt i per baix. El doctor Otamendi, mentre intenta guarir-la, descobreix la natura femenina i sense manies la desvirga a l'instant. Aníbal la treu de l'ambient masculí per fer-la combatre contra altres dones, aconseguint algunes alegries esportives. *La Piñata* compleix 50 anys, ho vol celebrar amb una festassa, un intent patètic i commovedor de fer renàixer el remot projecte social i esportiu que representava. Han convidat gent, enviat invitacions, però no apareix ningú. Només *El Tatú* i *El Torito* contractats per fer quatre passades de boxa. I el lasciu Dr. Otamendi, que apareix amb dues belles universitàries, Delia i Noemí. Malgrat les expectatives frustrades comença la festa entre rituals, exercicis de combat, ball i cava. Es parla de la pàtria, d'Alí, de la mítica púgil... però l'ambient s'acaba enrariant i tot agafa un caire de tragèdia immediata. En realitat s'està parlant d'Argentina a qui, amb aquest final inquietant, sembla pronosticar-se-li un futur dramàtic.

El teatre de Bartís és ple de metàfores, amb un marcat rerefons polític i fortament compromès. Sens dubte que *El box* és una burlesca al·legoria dels cops que ha rebut Argentina, especialment la generació dels anys 70, i al llarg de la història, a través d'uns personatges que arrossequen un món grotesc, carregats de patetisme, i que representen obertament l'ànima d'un país inclinat a les massacres i als rituals sanguinolents. Però Bartís sembla anar més enllà del marc geogràfic, perquè en *La Piñata* no només s'exposa la visió d'un present convuls per multitud d'avatars, sinó que, en la recerca del dolor per poder sentir, l'autoengany, la percaça de mites, la recuperació d'un passat, la consciència..., també hi ha l'universal. Excepcional!

El box

Dramatúrgia i direcció: Ricardo Bartís.

Intèrprets: Mirta Bogdasarian, Pablo Caramelo, Adrián Fondari, Andrés Irusta, Matías Scarcaci, Mariana de la Mata i Jazmín Antar.

Espai La Pineda, de Sant Gregori. 6 d'octubre del 2011.